

— Památné stromy Jilm v az *Ulmus laevis*

Jilm v az je strom dorůstající asi 35 metrů výšky, s kmenem tvořícím hojně výmlady. Dnes je tento strom vzácný a lze jej vidět jen zřídka. Patří mezi náročné listnáče, vyžaduje humózní půdu. Proti ostatním druhům jilmů ale může růst i na zasolených půdách. Je také odolnější proti grafióze. Z ostře špičatých kuželovitých pupenů se rozvíjejí krátce řapíkaté výrazně asymetrické listy vejčité až obvejčité okrouhlé, s čepelí na okraji dvakrát zubatou. Převíslé květy vyrůstají ve stažených 20 – 40květých květenstvích, na poměrně dlouhých a za plodu ještě se prodlužujících květních stopkách. Okvětních listků, na okraji roztroušeně bělavě brvitých, je zpravidla šest až osm. Kvete od března do dubna. Plody jsou široce vejčité a křídlaté nažky, s hustě brvitým blanitým lemem na okraji.

Jilm v az se dožívá až 400 let. Plodit začíná již mezi 8. - 12. rokem života. Je původní v lužních lesích a křovinách, ze-

jména v nivách větších toků. Vyhovují mu hluboké, živinami bohaté půdy, na nichž dobře snáší i záplavy. Klimaticky je omezen na teplé oblasti. Dříve býval velmi často vysazován ve stromořadích, v parcích i na návších společně s lípou. Jeho dřevo není tak trvanlivé a tvrdé jako u ostatních druhů jilmů. Jak již bylo uvedeno, ze všech jilmů zatím nejvíce odolává jilmové grafióze, houbové chorobě která u nás prakticky zdecimovala populace jilmu habrolistého (*Ulmus minor*) i jilmu horského (*Ulmus glabra*). Jilm se tak stal v krátké době dřevinou ohroženou vymřením.

Pro včelstva je velmi atraktivním a vydatným zdrojem pylu donášeného v hnědošedých pylových rouskách obvykle na počátku dubna. Roste zejména v lužních a podmáčených lesích. V současné době je jeho výskyt značně omezen jak ztrátou přirozeného stanoviště, tak rozšířením grafiózy jilmů.

